

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

§.5. Solitudo Cœnobij Glacensis, quod Societati Jesv à Pontifice Clemente VIII. & Rudolfo II. Cæsare donatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

Præpositi Glacensis. Ita Chronicon. Fuit hic Michaël de Niffa, Author hujus Chronici, vir egregius & cordatus. Is Anno sequenti 1489. (ut annotatum est) die SS. Marcelliani & Petri, celebratis divinis, nullo, nisi ætatis longissima, morbo, decessit à vita.

§. 5. Solitudo Cœnobij Glacensis, quod Societati IESV à Pontifice Clemente VIII. & Rudolfo II. Cæsare donatur.

Successere deinde calamitosissima Religioni sæcula, & Glacij Enthusiasmus & somnia Gasparis Schwenckfeldij regnare coeperunt; magnum quoque Catholicis, & Templis Glacensibus, vulnus Lutherus infixit.

Ex illo fuere, & retro collapsa refertur Res Danaum.

Occupatur ab Hæreticis Templum B. Virginis apud Melitenses, Catholici cives oppressi, in odio omnium suorum (ut eos suæ paucitatis puderet) vivebant. Religiosi ad paucos, aut potius ad nullos redacti, in medio nationis prave, non Religionem, sed agrevitam, ac sua tuebantur. Anno jam 1593. unus in Cœnobio erat reliquus, & senio confectus Christophorus Præpositus; is, cum se imparem senio rebus gerendis, & hæreticorum quotidianis conturbibus videret, Præposituram in manus Nuntij Apostolici Cæsaris Speciani, Episcopi Cremonensis, confectis rite tabulis, quas vidi, resignavit. Post annos ab hac resignatione duos, jacentem & vacantem Præposituram Clemens VIII. Pont. Max. adductus Rudolphi Cæsaris pijsimâ voluntate, tum etiam hæreticorum in se olim Glacij contumelijs, Societati IESV cum omni Jure confirmavit; datis litteris Apostolicis Romæ A. 1597. 7. Idus Martij. Eares, etsi Pontifex & Cæsar (qui se pro Fundatore Collegij hujus semper gessit) maximè cuperent, obijcientibus sese ijs (quos hic nominare nihil attinet) suis impedimentis non caruit, quibus iterum,

Cœnobium Glacense dederunt Societati IESV à Pontifice ac Cæsare donatur, Archiepiscopo Prageni cõsentiente.

Arch. N. 38.

Archiv. titul. Colleg. N. 33.

rum, *Cæsaris* invictâ voluntate, Nuntij Apostolici *Ioannis Francisci Aldobrandini*, Summi Pontificis Neapolis, dexteritate, dejectis, missi *Glacium à Cæsare & Archiepiscopo Pragensi* publicè legati sunt: Illustrissimus Baro *Leopoldus Popel de Lobkowicz*, tum Præpositus Ecclesiæ Metropolitanæ, amantissimus Nominis nostri; *Pontanus à Breitenberg*, ac Jurisconsultus quidam *Cremper* nomine, qui Præposituram *Societati* traderent. Accepere possessionem solennibus cærimonijs *P. Ioannes Vivarius, & P. Andreas Neupauer* Societatis *JESV* Sacerdotes A. 1597. in fine Septembris, Annuæ nostri Ordinis litteræ rem totam brevissimè explicant:

Annua S. I. Collegium Glacense, antè Canonicorum Regularium sedes, auctore A. 1598. Edg. dun. edit. A. 1607. *Christophoro Kermisero* ejus Ordinis Præposito, *Societati* accessit. Videns namq; *D. Præpositus* se, in medio hereticorum, ad sustinendum adversariorum impetum imparem, ut Præposituram conservaret, & hereticos, quibus hæc scæret Provincia, errore liberaret, bona *Societati* coram *Archiepiscopo Pragensi, Cœnobij Protectore*, decernit, &c, quod ipsum *Clemens VIII Pont.* per litteras agit, quibus *Archiepiscopus* permotus, presente *Nuncio Apostolico, & Præposito*, Collegij institutionem, scripto dato, comprobavit. Accessit *Imperatoris Majestatis* consensus, cujus voluntate res dati *Commissarij*, qui *Monasterium Beatissime Virginis in Monte Glacij*, cum bonis omnibus, *Societati* tradiderunt. hæc ibi. Retinuit eam in *Monte Beata Virginis Stationem Societas*, ad An. 1618. quo, publico decreto hereticorum *Ordinum*, in æternum proscrip-
Societas Cœnobio expellitur, & Cœnobium ipsum solo æquatur. ta est. Sed neque exigi potuit magis, ipso solo per incendium raptò. Anno demum 1620 (quod tribus antè sæculis vaticinatus erat *Arnestus*) *Friderico* ex Regno *Bohemie Glacium* fugiente, *Templum Divæ Virginis* in stabulum convertitur. A. 1622. 13. *Septembris*, ultima manus exitio imposita, quo per incendium universa conciderunt, nè vestigio *Templi* aut *Cœnobij* relicto.

Aluv. in Glacigr. l. 2. c. 3. Quanta verò ex ea Traditione in rem Catholicam redundarit utilitas, dies ostendit. Quippe tota Civitas, totusque *Comitatus*, ab hæresi, à Patribus Nostris, ad religionem veram traductus, quantò olim pertinaciùs errorem, tantò nunc ardentius, & constantius veritatem tuetur & propugnat. Jam

Glacensis urbis hodierna pietas.

Jam verò postliminio pace partâ, reversis Glacium *Patribus* Archiv. Glac.
iii. Commenda
N. 1. 2. & seq.
Nostri, cùm nihil, quod ante in Civitate habuerant, occurreret,
Stationem tamen retinere, Fidei Catholicæ bono, necessarium vi-
deretur, FERDINANDVS II. *Imperator* admonitus, ne *Societas* fida
semper Regibus, Belli detrimenta, quæ non meruisset, sentiret ac
sustineret, *Templum Beatissima Virginis* pulcherrimum, & *Tumulo* In Narratione
sua Visionis.
VEN. Arnesti celebre, quod ad *Melitenses* vetustissimo Jure
spectabat (cujus juris meminit etiam *Archiepiscopus Arnestus*)
domum item aditam, quæ *Commenda* vocabatur, transactione
cum *Melitenisibus* præmissâ, bonâ *Pontificis Urbani VIII.* totiusque
Ordinis Melitensis gratiâ (quorum omnium *Originales* litteras le-
gi) eodem Jure, quo *Melitenses* tenuerant, iisdemque *Privilegijs*,
Societati Nostre donavit & tradidit. Porro *Equitibus* ipsis religio-
sissimis, *Commenda Glacensis* loco, ex qua, alienatis pridem bonis,
parùm jam commodi ad *Equites* redibat, insignem in *Moravia*
ditionem, *Meydelburg* nomine (*Cardinale à Dietrichstein* *Mora-*
vix *Episcopo* probante) assignavit, quâ ditione libenter acceptâ
Equites, *Societati Nostre* cesserant.

Notæ in §. V.

ENthusiasmus *Schwenckfeldij.* Verè ita ap-
p. *Hari potest.* *Schwenckfeldianorum placita* vide apud l. 2. c. 16. n. 8.
Remondum de *Origine Hæresum*: & apud *Gaulterium*
seculo 16. C. 66. *Glacij* verò hic *Heresiarcha* præfens, sua dogmata
profeminavit; nec obsistere *Catholici*, aut *Lutherani* potuerunt, nec Schwenck-
feldius hæ-
resiarcha
Vir doctissimus Christophorus Neatius, *Glacensis Comitatus De-*
canus. Quippe *sicuritate Schwenckfeldij, compositisq;* &, ut ita Glacij dege-
bat.
d cam, de capsula moribus, simulatq; *sanctitate* capiebantur omnes.
De *Glacensibus rebus* multis egit ipse *Schwenckfeldius* in *Epistolis*,
maximè *P. 2. Lib. 1.* *Iam hæresis hæc paucos habet sectatores,* &
cum authore suo, ferè mortua est.

M m 2

Cle-

Aldobrandi-
nus postea
Clem. VIII.
Glacij lapi-
dibus appe-
ditus.

In Glaciogr.
l. 3. c. 3.
§ 1.

Clemens VIII. adductus hæreticorum contumelijs. *Narrant Senes: Clementem VIII. ante Pontificatum, cum è Legatione Polonica, quâ fugebatur, Pragam ad Cæsarem, Legatus futurus, proficisceretur, & Glacium transiret, ibi appetitum lapidibus; superato periculo, conversum ad Glacensia mania dixisse: ô hæretici! hanc ego vestram vindicabo injuriam, immittamque in vos Jesuitas, quos damone pejus odistis! Nunquam postea cogitationem Sanctæ hujus vindictæ Aldobrandinus omisit, dum tandem Pontifex creatus, quod pridem optârat, consecit. Ridiculus autem est Ælurius Prædicans Glacensis, qui A. 1597. à kirmisero Præposituram Jesuitis venditam scripsit. Optarem, addidisset venditionis litteras, ut constaret, quanto Collegium Glacense, si iterum vendendum esset, licitari possemus. Nimirum apud hæreticos sacra & profana venduntur.*

Quartum Coenobium Jaromirij in Bohemía.

CAPUT VI.

Jaromirensis
Coenobium
ab Arnesto
fundatum.

QUANTUM superiore capite patientiam Lectoris multitudine rerum fatigavi, tantum in hujus Coenobij Origine indaganda, desertus ab omnibus Manuscriptis, cogor, etsi minimè velim, notitiæ subtrahere; tantæq; sunt in hac Antiquitate tenebræ, ut, perditis omnibus monumentis, nè Annum quidem dare possim, quo Coenobium surrexerit. Etsi enim *Chronicon M. S.* affirmet *primum Glacense*, alterum *Jaromiriense*, tertium in *Saczka*, quartum *Rokyczana* ab *Arnesto* conditum, tamen divitias forsitan secutum scriptorem, aut in
Ordine